

LIITE 1: ALUEKESKUSOHJELMAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2009

Ohjelma-alue: Vaasan seutu

Hakijaorganisaatio: Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK

1. Mitkä ovat aluekeskusohjelman painopisteitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet sekä asetetut tulostavoitteet vuonna 2009?**A. Ohjelman johtaminen, koordinointi ja viestintä**

Vuoden 2009 toimintasuunnitelmaan liittyen työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt suuria kaupunkiseutuja esittämään, miten politiikkaohjelman mukaisia toimenpiteitä on tarkoitus toteuttaa. Nämä on mainittu erikseen Vaasan seudun perusrahoitushakemuksessa, ml. aluekeskusohjelman lisäksi muulla tavoin alueella huomioitua politiikkakokonaisuuden tavoitteet ja toimenpiteet. Toimintasuunnitelmassa on eri kehittämiskokonaisuuksien otsikkoon merkitty tähdellä (*) ne kokonaisuudet, jotka suoraan liittyvät suurten kaupunkiseutujen politiikkakokonaisuuden toteuttamiseen vuoden 2009 aikana. Vuonna 2009 analysoidaan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti ohjelma-alueen vahvuudet ja kehittämistarpeet KOKOn käynnistymistä silmällä pitäen. Tämä toteutuu analysoimalla aluekeskusohjelman roolia suhteessa muihin alueen kehittämislähtökohtiin, maakunnallisiin strategioihin ja meneillään oleviin hankkeisiin.

Vaasanseudun Kehitys Oy (VASEK) hallinnoi seudun aluekeskusohjelmaa. Ohjelmatyötä käsitellään ohjausryhmässä, jossa ovat edustettuina VASEK:n hallitus (alueen kunnat, teollisuus, pk-sektori, tiede- ja ammattikorkeakoulut) sekä asiantuntijatahoina Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan TE-keskus ja Pohjanmaan kauppakamari. Ohjelman koordinoinnista vastaa osa-aikainen (n. 65%) ohjelmapäällikkö, jolla on tukeaan yhtiön toimitusjohtajan lisäksi mm. viestinnästä vastaavaa yhtiön henkilökuntaa. Varsinaiseen hallintoon on budjetoitu yhteensä 100.000€ vuonna 2009. Suurimmat aluekeskusohjelman toimenpidekokonaisuudet on ulkoistettu non-profit tyyppisesti seudullisille asiaan erikoistuneille yhteistyökumppaneille. VASEK:n oma henkilöstö vastaa puolestaan tietyistä kokonaisuuksista, joiden toteuttaminen nivoutuu tiiviisti henkilöiden työnkuvaan.

Vaasan seudun aluekeskusohjelmaan suunniteltiin alun perin muutamia koko ohjelmakauden 2007-2010 ajalle suunnattuja painopistealueita, joilla on myös suora kytkeä henkilöresurssien organisointiin. Tämän lisäksi ohjelmaan sisältyi muutamia toimialakohtaisia tai muita yksittäisiä lyhytkestoisempia toimenpiteitä, joiden varsinaisen toteuttaminen siirtyi vuonna 2008 suunnitelmien mukaisesti rakennerahastovaroilla tai muulla alueellisella rahoituksella läpivietäväksi.

Vuoden 2009 keskeisimpiä toimenpiteitä ohjelman hallintoon liittyen on KOKO-valmisteluprosessin läpivieminen. Vaasan seudun kunnilta on pyydetty työ- ja elinkeinoministeriön KOKO-ohjelman kyselyyn liittyen delegointipäätös Vaasanseudun Kehitys Oy VASEKille koskien uuden ohjelman valmistelua ja lopullisen Vaasan seudun ohjelman jättämistä toukokuun loppuun mennessä 2009. Alustava teemoittainen valmistelutyö sidosryhmien kanssa on käynnistetty jo loppuvuodesta 2008, mutta Vaasan seudulla on sovittu että kunnat vastaavat itsenäisesti ensimmäisen vaiheen kyselyyn.

Ohjelman viestinnän rooli korostuu siirryttäessä AKO:sta KOKO:on. Vaasan seudulla on saatu myönteistä palautetta AKO-viestinnän osalta, jossa on käytetty useita menetelmiä eri kohderyhmien tavoittamiseksi. Erityisesti huomioitava seikka on molempien kieliryhmien tarpeiden huomioiminen viestinnässä, joka myös vaikuttaa hallinnollisten resurssien mitoittamiseen.

B. Ohjelman varsinaiset toimenpidekokonaisuudet**1. Vaasan seudun energiaklusterin viestinnän tehostaminen ja paikallinen kehittämiskumppanuus****Taustaa:**

Vaasan seudun yksi merkittävimmistä menestystekijöistä on alueen vahva kansainvälinen energiaklusteri. Energiaklusterin liikevaihto on n. 5 mrd euroa ja henkilöstö n. 12.500. Klusteriin kuuluvilla yrityksillä itsellään on omat tapansa ja

resurssinsa viestiä itsestään, mutta alueen energiaklusterista faktatietoja tarjoava viestinnällinen materiaali on hajanaista ja epätarkkaa. Esimerkkejä tehdyistä tai tekeillä olevista viestintätoimista: Pohjanmaan elinkeinoelämää ansiokkaasti esittelevässä englanninkielisessä Coastline-julkaisussa on energiaklusteria esittelevä osio. Tekeillä on EnergyWorks-julkaisu, jonka avulla pyritään houkuttelemaan työntekijöitä Vaasan seudun energiateollisuuden palvelukseen. Energia-alan kehittämiseen liittyviä toimijoita ovat mm. Teknologiakeskus Oy Merinova Ab, Vaasan energiainstituutti (VEI) ja siihen liittyvä Vaasa EMG sekä Energy Vaasa -ryhmä. Seudun markkinointiin ja aluekehitykseen liittyviä kumppaneita ovat mm. Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK, Pohjanmaan kauppakamari, Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan TE-keskus ja alueen yrittäjäjärjestöt.

Kun nyt etsitään kuumeisesti ratkaisuja energian säästöön ja tehokkaampaan käyttöön sekä uusien energiamuotojen etsimiseen, on myös Vaasan alueen energiaosaaminen herättänyt yhä enemmän valtakunnallista sekä kansainvälistä kiinnostusta. Vaasan seudun energia-alaan kohdistuva viestiminen on ollut hajanaista jakautuen usean tahon toimiin. Teknologiakeskus Oy Merinova Ab:n tehtävänä on osaamiskeskusohjelmaan kuuluvan Energiateknologian osaamisklusterin jäsenenä ja klusteriohjelman valtakunnallisena koordinaattorina alueen energiateknologian ja siihen liittyvän liiketoiminnan kehittäminen pääosin kehittämishankkeiden avulla. VASEKin yhtenä päätehtävänä on seudun laaja-alainen markkinointi, johon liittyy mm. työvoiman saatavuuden turvaaminen (esim. WasaWorks-hanke), yritysetablointien edistäminen, yritysysteistyö sekä seudun houkuttelevuuden kehittäminen asuin- ja toimintaympäristönä. VASEKin aloitteesta on aluekeskusohjelmaan (AKO) ja tulevaan KOKO-ohjelmaan (2010-2013) liittyen ryhdytty valmistelemaan energia-alan viestinnän kehittämistä Vaasan seudulla. Käynnistettävä työ linkittyy osaltaan Pohjanmaan maakunnan energiastrategian laadintaan ja toteutukseen.

Hankkeen tavoitteet v. 2009:

Hanke keskittyy yllä kuvatun alueen energiaklusteria koskevan viestinnällisen aukon korjaamiseen.

Tavoitteena on:

- 1) hankkia viestinnässä tarvittava faktatieto (esim. tilastot) ja työstää se käyttökelpoiseen muotoon
 - määritellään klusteriin kuuluvat yritykset y-tunnus –tasolla tilastoaineiston hankinnan pohjaksi.
 - määritellään käytettävät tilastolliset muuttujat, joiden mukaisesti hankitaan tarvittava tilastoaineisto.
- 2) tehdä tarvittava esittelymateriaali yhteisesti sovittavalla graafisella ilmeellä ja kolmella kielellä mm.
 - power point –esitys
 - tiivis esite, jossa viitataan portaaliin (ja mahdollisesti UpCode) kattavamman tiedon saamiseksi
- 3) laatia alueen energiaklusterille portaali kolmella kielellä
 - Portaalissa esitellään tiiviisti Vaasan seudun energiaklusteri, mm. yritysten määrä, liikevaihto, henkilöstön määrä, viennin osuus ja arvonlisäys tilastojen pohjalta.
 - Portaalin toiminnallisuus rakentuu linkeihin, joiden kautta löytyy ajankohtainen tieto kunkin kehittämistoimijan ja yrityksen sivuilta. Yritystiedot ryhmitellään alatoimialoittain toimivuuden lisäämiseksi. Portaaliin kootaan myös linkit alan koulutuksesta Vaasan seudulla.
 - Portaalissa hyödynnetään teknisenä alustana Pohjanmaan liiton e-palveluportaalia. Tässä vaiheessa luodaan perusversio, jota voidaan jatkokehittää e-palveluportaalin teknisen alustan monipuolisten mahdollisuuksien pohjalta.

Hankkeessa käytetään hyväksi EnergyWorks-julkaisun yhteydessä tuotettavaa materiaalia ja yrityksiltä saatavaa kuva-aineistoa. Hankkeen toteuttajana toimii Teknologiakeskus Oy Merinova Ab, joka VASEKin kanssa kutsuu keskeisten sidosryhmien edustajat mukaan suunnitteluun ja toteutukseen.

2*. KIBS (Knowledge Intensive Business Services / Osaamisintensiivisten yrityspalveluiden kehittäminen)

Osaamisintensiivisten yrityspalveluyritysten toiminta on edelleen voimakkaassa kasvussa, mikä johtuu mm. toimintojen ulkoistamisesta, globalisaatiosta, e-busineksestä ja yritystoiminnan verkostoitumisesta. Vaasan seutu kuuluu maan yritystiheimpiin alueisiin, minkä vuoksi palveluiden kysyntä on suurta. Vuonna 2007 ja 2008 menestyksellisesti käynnistettyjä toimenpiteitä tullaan jatkamaan edelleen käännös- ja tulkkaukspalveluiden, taloushallinnon palveluiden, insinööri- ja suunnittelutoimistojen, lakiasiainpalveluiden sekä contact center -palveluiden osalta. Uutena kehittämiskokonaisuutena vuonna 2009 mukaan nostetaan mainos- ja markkinointipalvelut. KIBS -alojen kehittäminen on suunniteltu alun perin Vaasan seudun aluekeskusohjelman puitteissa (AKOn tutkimus- ja koulutustyöryhmä, Vaasan yliopiston Levón -instituutti, VASEK), mutta sen toimenpiteisiin osallistuu erillisrahoitteisesti myös Pietarsaaren seutu sekä Suupohjan rannikkoseutu (Närpiö, Kristiinankaupunki ja Kaskinen). Aluekeskusohjelman

osalta toimintatapana on siemenrahoituksen suuntaaminen kullekin KIBS-teemalle, jonka puitteissa toteutetaan teema-alueiden kokonaissuunnittelua, työryhmyöskentelyä, verkottumista ja yleistiedottamista sekä jatketaan ja päivitetään teema-alueiden kehittämistarvekartoituksia vuodelle 2010. Lisäksi aluekeskusohjelmarahoituksella kartoitetaan uusien teema-alueiden kehittämistarpeita ja suunnitellaan koulutus- ja kehittämisohjelmia. Varsinaiset KIBS -teema-alueille suunnatut koulutus-, kehittämis- ja konsultointitoimet vuonna 2009 toteutetaan Levón -instituutin hallinnoimassa MERIT – osaamispääoman kasvu yrityksissä ESR-hankkeen rahoituksella (projektin kokonaisbudjetti 246 000 €, josta koulutuksen osuus 134 366 €). Projekti on valmisteltu AKOn puitteissa ja suunniteltu vastaamaan erityisesti em. KIBS -teema-alueiden tarpeisiin.

Seuraavassa on kuvattu KIBS -teemat ja niiden kehittämistavoitteet Vaasan seudun aluekeskusohjelmassa vuonna 2009:

2.1. Käännös- ja tulkkauspalvelut

Lähtökohtana ovat seudun vahvat Pohjoismaiset ja kansainväliset siteet sekä Vaasan yliopiston korkeatasoinen kääntäjä- ja tulkkiopetus. Toiminnan ydin on alan yritysten osaamisen kehittäminen sekä kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen. Vaasan yliopiston kielten laitokset ovat tiiviisti mukana työssä.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2009:

- suunnitellaan uusia kääntäjille ja tulkeille suunnattuja koulutusteemoja (erityisesti pohditaan tarvetta ja mahdollisuuksia kääntäjille suunnattuun vertaispalautejärjestelmään) vuodelle 2010
- tuetaan aluekeskusohjelman avustamana käynnistyneen SKTL:n paikallisosaston toimintaa ja edistetään alan toimijoiden verkostoitumista
- tiedotetaan kääntäjäverkostoa alan uudistuksista, kuten uudesta auktorisoidun kääntäjän tutkinnosta ja siihen liittyvistä vaatimuksista
- tiedotetaan seutukuntien yrityksiä alueen kääntäjien ja tulkkiin tarjoamista palveluista ja levitetään loppuvuodesta 2008 ilmestyvää kääntäjä-esitettä
- seurataan ja edistetään Vaasaan perustettavaksi ehdotetun valtion kielipalvelukeskuksen etabloitumista
- kartoitetaan akateemisen oppisopimuskoulutuksen (järjestelmä käynnistetään helmikuussa 2009) mahdollisuuksia kääntämisen ja tulkkauksen alalla. Mahdollisina kohderyhminä voisivat olla esim. asioimistulkit ja tekniset kirjoittajat.

Varsinainen erikoisosaamisen ja liiketoimintaosaamiseen liittyvä koulutus vuonna 2009 toteutetaan MERIT - Osaamispääoman kasvu yrityksissä -projektissa.

2.2. Taloushallintopalvelut

Nykyinen ko. toimintojen ulkoistamissuuntaus on kehittämisen lähtökohtana. Tavoitteena on kehittää taloustoimintoja tarjoavia yrityksiä aktiivisiksi kumppaneiksi, jotka voivat avustaa yritystä strategisissa kysymyksissä ja oikean strategiavaihtoehdon valinnassa. Toinen kehittämiskokonaisuuteen liittyvä painopiste on sähköinen taloushallinto. Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen tuo suuria muutoksia tilitoimistojen toimintamalleihin, mutta myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tilitoimistot tarvitsevat neuvonantajaa ja koulutusta siirtymisensä asteittain näihin sähköisiin palveluihin. Tarvittava liiketoimintaosaamiseen ja erikoisosaamiseen liittyvä koulutus toteutetaan MERIT - Osaamispääoman kasvu yrityksissä -projektin puitteissa.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2009:

- tiedotetaan ja konsultoidaan tilitoimistoja sähköisiin palveluihin siirtymisessä
- tiedotetaan tilitoimistoja erityisosaamisen ja liiketoimintaosaamisen koulutuksista
- suunnitellaan uusia koulutus- ja kehittämisteemoja vuodelle 2010
- kartoitetaan tilitoimistojen henkilöstömäärien kehitys ja toimialan tulevaisuuden näkymiä
- tilintarkastajaresurssin kartoitus
- tehdään lisätarvekartoituksia ja selvityksiä, projektin kokonaissuunnittelua, verkostoitumista alan yritysten kesken, yleistä tiedottamista
- järjestetään toimialatyöryhmän kokouksia 2-4 kertaa vuoden aikana

2.3. Lakiasiaainpalvelut

Lakiasiaainpalvelut ovat nykyään keskeinen business to business -palvelu. Tähän kuuluvat mm. erilaiset yritysten väliset sopimukset, IPR -asiat, omistajanvaihdostilanteet, jne. Lakiasiaainpalvelujen kehittäminen tuli uutena toimialana mukaan vuonna 2008 ja kehittämistoimet aloitettiin työryhmän kokoamisella ja kehittämistoimien kartoituksella keväällä 2008. Tällä hetkellä tämän osion toteutus rajoittuu Vaasan seutuun. Varsinaiset kehittämistoimet käynnistyvät loppuvuonna 2008 ja jatkuvat vuonna 2009. Koulutustoimet toteutettaneen ainakin ns. Asiantuntijaklubien muodossa. Levón - instituutissa on käynnissä Asiantuntijaklubi-ohjelma, jossa tietyn alan asiantuntijat yrityksistä sekä Vaasan yliopistosta ja Hankenilta kokoontuvat 3-4 kertaa vuodessa jonkin tietyn teeman puitteissa kuuntelemaan alustusta ja keskustelemaan asiasta 3-4 tunnin ajaksi. Tilaisuudet ovat kaksikielisiä. Lakiasiaainpalvelujen kohdalla on ilmennyt kiinnostusta koota

samanlainen klubi ja järjestää koulutuksia/seminaareja 3-4 kertaa vuodessa klubin puitteissa. Tähän klubiin osallistujat tulisivat talousoikeuden sekä oikeustieteen laitoksilta sekä lakiasiantuntijoista ja tilaisuuksien kouluttajina toimisivat laitoksien edustajat sekä ulkopuoliset asiantuntijat, mutta yhtenä päätavoitteena on toisilta oppiminen. Asiantuntijaklubin toiminta vaatii mukaan tulevien ainelaitoksien sitoutumisen sekä myös sitoutumista lakiasiantuntijoiden puolelta. Tämä sitouttamisprosessi on vielä käynnissä. Vaasan seudun asianajajista tehdään myös esite jossa lyhyesti esitellään kaikki Vaasan seudun asianajajat sekä asianajotoimistot. Tämän esitteen tarkoituksena on koota ”luettelo”, josta yrityksiä ja yksityishenkilöiden on helppoa löytää asianajajia ja saavat samalla tietää heidän osaamisalansa. Esitteeseen on sitoutunut jo 90 % (26 asianajajaa/toimistoa) Vaasan seudun asianajajista. Tarvittava liiketoimintaosaamiseen ja erikoisosaamiseen liittyvä koulutus toteutetaan MERIT -Osaamispääoman kasvu yrityksissä –projektin puitteissa.

Tavoitteet vuonna 2009 ovat:

- asiantuntijaklubitoiminta käynnistyy
- esite Vaasan seudun asianajajista valmistuu
- suunnitellaan uusia koulutus- ja kehittämisteemoja vuodelle 2010.
- tehdään lisätarvekartoituksia ja selvityksiä, projektin kokonaissuunnittelua, verkostoitumista alan yritysten kesken, yleistä tiedottamista
- järjestetään toimialatyöryhmän kokouksia 2-4 kertaa vuoden aikana

2.4. Contact center -palvelut

Vaasan seudulla toimii nykyisellään toistakymmentä merkittävää contact center / help desk -tyyppistä palveluyritystä. Näiden työllistämä vaikutus on aluekeskusohjelman puitteissa tehdyn selvityksen mukaan tällä hetkellä n. 750 työpaikkaa, joka on merkittävä osuus seudun työmarkkinoilla. Samaten tällä vahvasti naisvaltaisella alalla on suuri vaikutus työpaikkatarjontaan molemmille sukupuolille työssäkäyntialueella. Alueen vahvuudet toimialalla perustuvat mm. monikielisen työvoiman saatavuuteen ja tiiviillä kytkennällä oppilaitos- ja opiskelijakenttään.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2009:

- jatketaan ja laajennetaan toimialan yritysten välisiä tapaamisia tulevien kehittämistoimenpiteiden määrittämiseksi
- suunnitellaan uusia koulutus- ja kehittämisteemoja vuodelle 2010
- järjestetään toimialaryhmän kokouksia 2-4 kertaa vuoden aikana
- tarkistetaan alan imagoon liittyviä kehittämistarpeita ja toteutetaan toimenpiteitä yhteistyössä median kanssa
- jatketaan viranomaisyhteistyötä työvoimatoimiston kanssa
- kehitetään/käynnistetään kielikoulutusta (suomi, ruotsi, englanti)
- myötävaikutetaan uusien yritysetablointien toteutukseen alueelle

Tarvittava liiketoimintaosaamiseen ja erikoisosaamiseen liittyvä koulutus suunnitellaan ja toteutetaan MERIT-Osaamispääoman kasvu yrityksissä -projektissa.

2.5. Insinööri- ja suunnittelutoimistot

Vaasan seudulla suunnittelu- ja insinööritoimistojen toiminta on laajentunut viime vuosina nopeasti alueen vientipainotteisen teollisuuden ulkoistaessa tuotekehitystään ja toimintaansa tukevia kehitysprosesseja. Yritysten kasvun hidasteena on ollut ammattitaitoisen työvoiman saatavuus.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2009:

- jatketaan osaamistarpeiden kartoitustyötä vanhoissa ja etenkin uusissa yrityksissä
- suunnitellaan uusia koulutus- ja kehittämisteemoja vuodelle 2010
- järjestetään työryhmäkokouksia 4-6 kertaa vuoden aikana
- jatketaan viranomaisyhteistyötä työvoimatoimiston kanssa, esim. rekrytointiapu, yhteistyö VASEKin WasaWorks-seutumarkkinointi- ja rekrytointihankkeen kanssa
- suunnitellaan/toteutetaan ”insinööritoimistopäivät” Vaasan ammattikorkeakoulun (VAMK) ja Yrkeshögskolan NOVA kanssa
- hyödynnetään Vaasan yliopiston ylioppilaskunnan Contact 2009-messutapahtumaa sekä valtakunnallista Taitaja 2009 tapahtumaa Vaasassa
- myötävaikutetaan uusien yritysetablointien toteutukseen alueelle
- arvioidaan suunnittelu- ja insinööritoimistojen asiantuntijaklubin perustamistarve

Varsinainen liiketoimintaosaamiseen ja erikoisosaamiseen liittyvä koulutus ja konsultointi vuonna 2009 suunnitellaan ja toteutetaan MERIT -Osaamispääoman kasvu yrityksissä –projektissa.

2.6. Mainos- ja markkinointipalvelut

Uutena KIBS teema-alueena vuonna 2009 mukaan nostetaan mainos- ja markkinointipalvelut. Mainos- ja markkinointipalvelut ovat yksi merkittävimmistä aloista, joissa yritykset tarvitsevat asiantuntijapalveluita. Vaikka

yrittäjällä olisi tuotteet ja palvelurakenne kunnossa, se ei kykene hyödyntämään kilpailuetua ellei se pysty välittämään tietoa asiakkailleen ja pitämään yllä kiinnostusta tuotteeseen/palveluun. Tähän tarvitaan mainos- ja markkinointipalveluita.

Vuoden 2009 aikana mainos- ja markkinointipalveluita tarjoaville yrityksille:

- perustetaan asiantuntijoista koostuva toimialaryhmä
- kootaan tiedot alueen yrityksistä toimialalla
- tehdään koulutus- ja kehittämistarvekartoitus sekä kokonaissuunnitelma teema-alueen kehittämiseksi
- käynnistetään tarpeen mukaan koulutushankkeita (MERIT – osaamispääoman kasvu yrityksissä hankkeen puitteissa)

3*. Puutaloteollisuuden ja sen alihankintaverkostojen kehittäminen

Vaasan seudulla toimii useita keskisuuria talovalmistajia, joilla on merkittävä suora ja välillinen työllistävä vaikutus alueen maaseutuvaltaisissa osissa. Seudun vahvuuksia ovat mm. Ruotsista Suomeen levinneen tilaelementtitalovalmistuksen vahva asema ja puuelementtitalotehtaat harjoittavat myös vientiä. Alueella toimii myös merkittäviä hirsirunkoisten talojen valmistajia sekä suuri joukko toimialaan liittyviä alihankintayrityksiä. Kehittämispäätöksen tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja talojen energiankulutuksen hallintaan ja dokumentointiin, sertifiointiin ja CE-merkintään liittyvät selvitykset, Prefab-ratkaisut, älytalot, alihankintaverkostojen kehittäminen, toimenpiteet työvoiman saatavuuden turvaamiseksi, yhteistyö tuotantoteknisissä innovaatioissa sekä tuotesuunnittelun kehittäminen. Jälkimmäisellä on luonnollinen yhteys yllä mainittuihin suunnittelutoimistoihin (KIBS), minkä lisäksi hyödynnetään seudun energia-alan osaamista. Kehittämistyössä mukana olevat talotehtaat osallistuvat yksityisellä rahoitusosuudella yhteisesti linjattujen toimenpiteiden rahoitukseen ja maksavat lisäksi erikseen yrityskohtaiset ETA:n hakemisesta koituvat kustannukset.

Suunnitellut toimenpiteet vuonna 2009 ovat:

3.1. Tehtävien koordinoiminen ja teknisen tiedon kerääminen

- a. Rakennuslainsäädännön ja EU- lainsäädännön muutosten vaikutusten selvittäminen ja niistä tiedottaminen alueen taloteollisuudelle ja alihankkijoille
- b. Suurelementti- ja tilaelementtitalojen CE-merkinnän hakuprosessin aiheuttamien toimenpiteiden koordinoiminen ja aiheeseen liittyvistä asioista tiedottaminen talotehtaille, talotehtaiden välisen yhteistyön järjestäminen, konsultaatio talotehtaille tarvittavasta materiaalista ETA:a varten. Konsultaatio laadunvarmennusjärjestelmän laatimisessa ja sen käyttöönoton edistämiseksi
- c. Mahdollinen porrasvalmistajien CE-merkintäprosessin koordinoiminen
- d. Energia- ja ilmastostrategiasta aiheutuvien vaikutusten selvittäminen ja niistä tiedottaminen taloteollisuudelle
- e. Eurokoodin käyttöönoton vaikutusten selvittäminen

3.2. Koulutus ja tiedottaminen

- a. Rakennesuunnittelijoille suunnatun eurokoodikurssin valmistelu
- b. CE-merkintää koskevan tiedotustilaisuuden järjestäminen kaikille CE-merkinnästä kiinnostuneille tahoille
- c. CE-merkinnästä tiedottaminen portaiden, naulalevyristikoiden ja rakennesahatavaran valmistajille sekä konsultaatio koskien CE-merkinnän hakemista
- d. Matala- tai passiivienergiarakentamista sekä energiatehokasta puukaupunkialuetta tukevan seminaarin järjestäminen
- e. Täydennyskoulutuksen suunnittelu reagoiden nopeasti muuttuneeseen markkinatilanteeseen toimialalla

3.3. Yhteiset markkinointitoimenpiteet ja yleinen näkyvyys

- a. Mahdollinen yhteinen markkinatutkimus Venäjän asuntomarkkinoista tai selvitys Sotshin olympiakylän mahdollisuuksista talopakettitoimittajien kannalta (toteutus yhteistyössä Viexpon sekä Pohjanmaan liiton rahoittaman ja Woodpointin toteuttaman puualan kansainvälistymisprojektin kanssa)
- b. Mahdollisen yhdessä toteutettavan energiatehokkaan puutaloalueen markkinointi (näkyvyyttä lehdistössä)
- c. Toimenpiteitä puurakentamisalan vetovoimaisuuden parantamiseksi, mm. KnowHow 2009

3.4. Vaikuttaminen, energiatehokkaita puutaloalueita Vaasan seudulle

- a. Osallistuminen valmisteluun energiatehokkaan ”Modernin puutalokaupungin” saamiseksi Vaasan seudulle (* liittymäpinta suurten kaupunkiseutujen lähiöhanke -tavoitteeseen).
- b. Jonkin pienemmän alueen saaminen matalaenergiapuuelementtitalojen esimerkkialueeksi, alueella voisi olla myös yhteisiä energiaratkaisuja (vrt. Vaasan Asuntomessut 2008). Samalla voidaan organisoida pysyvämpää yhteistyötä talopakettien toimittajien ja perustusten tekijöiden välille.

3.5. Rakennustekniset innovaatiot ja synergiavaikutukset

- a. Tuotekehitys yhteistyössä vene- ja muovialan toimijoiden kanssa
- valmiiden kylpyhuonemuodulien kehittäminen
 - märkätilojen lattioiden kehittäminen
 - parvekeratkaisujen kehittäminen

3.6. Muita panostusalueita

- a. Opintomatkan valmistelu johonkin kiinnostavaan kohteeseen tai uudelle markkina-alueelle.

Puutaloteollisuuden kehittämiskokonaisuudessa toimitaan erillisrahoitteisesti yhteistyössä Pietarsaaren seudun kanssa.

4*. Logistiikan kehittäminen

Aluekeskusohjelmassa vuoden 2008 työn pohjalta resursseja suunnataan erityisesti seudun merkittävien logistiikka- ja infrastruktuurihankkeiden tukemiseen. Strategisena valintana tämän kehitystyön arvioidaan palvelevan tehokkaasti seudun elinkeinoja ja edesauttavan uusien yritysten etabloitumista alueelle. Jo toimivaa yhteistyötä alueen eri organisaatioiden kanssa syvennetään entisestään. Erityisenä painopistealueena on seudun logistiikkajärjestelmän (pääliikenneväylä, lentokenttä, satama ja muut logistiikka-alueet) kokonaisuuden kehittäminen. Useiden meneillään olevien kehityshankkeiden johdosta kokonaisuuden koordinointi ja mahdolliset synergiaedut nousevat erityisen tärkeään rooliin. Esimerkiksi Vaasa-Seinäjoki -rataosuuden sähköistystyöhön liittyen junarata, kansallinen erikoiskuljetusreitti ja lentoliikenne kohtaavat siten, että kaikkien erityistarpeet ja -ominaisuudet on huomioitava.

Aluekeskusohjelmassa valmisteltu lentologistiikan kehittämishanke jatkuu suunnitelman mukaisesti. Erillisrahoitteinen (EAKR), 500.000€ ja kolmen vuoden projekti keskittyy logististen yhteyksien ylläpitämiseen ja kehittämiseen, sekä lentologistiikkaa tukevana toimena henkilöliikenteen kehittämiseen. Kevään 2009 aikana suunnitellaan hankkeen markkinointikokonaisuus materiaaleineen sekä toteutetaan lentorahtialueen asematason suunnittelu. Toimenpiteet tukevat hankkeen päätavoitetta, eli säännöllisen lentorahtiyhteyden avaamista, jota liikennöi alueelle pitkällä aikavälillä sitoutunut toimija.

Maaliikenteen logistiikkakeskuksen esisuunnittelu toteutetaan vuoden alkupuoliskolla. Työn päätavoitteina on varmistaa maa-alueen yleinen soveltuvuus logistiikkatoiminnoille ja -toimijoille, optimaalisen paikan määrittely, alueen asemointi seudun kokonaislogistiikkajärjestelmään (maantiet, rautatie, lentokenttä, satama) sekä maankäytön suunnittelu (yleissuunnitelma). Suunnittelu toimii pohjana kaavoitukselle, jota Mustasaaren kunta ja Vaasan kaupunki valmistelevat. Näiden lisäksi hankkeen tuloksena syntyy logistiikka-alueen markkinointimateriaalia. Suunnittelutyön oleellisena painoituksena on huolinta- ja kuljetusliikkeiden tarpeiden huomioiminen. VASEK toimii liikenneoperaattoreiden kehitystoivomusten rajapintana mm. tiehallinnon, kuntien ja tärkeiden sidosryhmien suuntaan. VASEK jatkaa myös vuosina 2007-2008 teollisuuden erikoiskuljetusten kehittämistarpeista tehdyn selvityksen mukaisten kehittämistoimien toteutusta.

Vaasa-Seinäjoki -rautatien sähköistyksen valmisteluun liittyen VASEK jatkaa keskeisenä resurssina kauppakamarin liikennevaliokunnan työryhmässä, jonka pääasiallinen tehtävä on elinkeinoelämän etujen huomioiminen rataosuuden sähköistämässä. Erityisesti tavoitteena on erikoiskuljetusreittien turvaaminen, ongelmallisten paikkojen ratkaisujen suunnittelu (lähinnä tasoistisuusalueet ja tilusjärjestelyt) sekä radan sähköistysprosessin yleisen sujuvuuden turvaaminen. Lisäksi ryhmän tehtävänä on eri intressiryhmien (RHK, Vaasan kaupunki, Mustasaaren kunta, alueen muut kunnat, Pohjanmaan liitto, Tiehallinto, Maanmittauslaitos) yhteistyön helpottaminen sekä näille tiedottaminen ryhmän selvitystyössä esiin nousevista asioista (mm. erikoiskuljetusreitit).

Aluekeskusohjelmassa valmisteltu Vaasan seudun kuntien hankintarenkaan Tykes-rahoitteinen kehittämistyö saatetaan päätökseen vuoden loppuun mennessä. Hankkeeseen osallistuu 9 kuntaa ja 3 terveyskeskusyhtymää. Kaiken kaikkiaan hankkeessa on mukana noin 160 henkilöä. Kehittämistyö painottuu vuoden ensimmäiselle puoliskolle, jolloin hankintarenkaassa mukana olevat kunnat tekevät yhteistä strategiatyötä, jonka jälkeen hankintarenkaaseen osallistuvan henkilöstön toimintatapoja kehitetään yhteisien workshoppien avulla. Hankkeen tuloksena hankintarenkaalle syntyy myös toiminnan laatukäsikirja sekä sähköisen järjestelmän vaativuusmäärittely jatkotoimenpiteitä varten.

Merenkurkun liikenteen kehittämiseen VASEK osallistuu jatkamalla nykyistä asiantuntijatyötä Merenkurkun neuvoston hankkeissa (mm. Kvarken Short Cut System –hanke Botnica-Atlantica ohjelmassa) ja satamaryhmässä.

Painopistealueena on Vaasan ja Uumajan satamien yhteistyön ja synergiaetujen kehittäminen. Lisäksi panostetaan Vaasan sataman investointien rahoitusmahdollisuuksien selvittämiseen.

ICT-sektorin kehitystyötä suunnataan ERP-järjestelmiin: alueen teollisuuden tarpeet sekä ERP-järjestelmien rajapinnat logistiikkasovelluksiin. Työtä tehdään yhteistyössä Vaasan yliopiston, Vaasan ammattikorkeakoulun sekä Kauhajoen teknologiakeskus Logistian kanssa.

5. Media-alan ja luovien toimialojen kehittäminen

Vaasan seudulla on suunnattu resursseja media-alan kehittämiseen uutena kasvavana toimialana jo usean vuoden ajan. Aluekeskusohjelman osalta on aiemmin panostettu Åbo Akademin MediaCityn cross-media formaatti- ja sisältötuotannon sekä yleisö- ja käyttäjäkokemusten testauksen kehittämiseen. Tällä osaamisalueella Vaasan seutu nimettiin mukaan osaamiskeskusohjelman Digitaaliset sisällöt –klusterin liitännäisjäseneksi, jonka osalta tavoitteena on varsinainen jäsenyys vuodesta 2010 alkaen. MediaCityyn niin ikään kytkeytyvän Pohjanmaan Mediakomission toiminnan kehittäminen sisältyy aluekeskusohjelman tavoitteisiin ja VASEK hakee yhteistyössä MediaCityn kanssa jatkossakin vuosittain OPM:n alueellisen audiovisuaalisen tuotantotoiminnan kehittämiseen suuntaamaa rahoitusta. Aluekeskusohjelma on myös tukenut luontoelokuvaan erikoistuneen Elokuva keskus Botnia ry:n – Filmcentrum Botnia rf perustamista. Yhdistyksen yksi keskeisimpiä tehtäviä on kansainvälisen Wildlife Vaasa –luontoelokuva festivaalin järjestäminen kahden vuoden välein (v. 2008 265 elokuvaa 49 maasta kaikilta mantereilta). Jatkossakin aluekeskusohjelman roolina on tukea laaja-alaista media-alan ja luovien alojen yhteistyötä Vaasan seudulla.

Digitaalisen sisällön kehittämissympäristön ja siihen kuuluvien hankkeiden tueksi ja alan yritysten ja viranomaisten ym. sidosryhmien yhteistyön vahvistamiseksi edistetään media-alan horisontaalisia yhteyksiä teemaseminaarien sekä muiden alalle suunnattujen koulutus- ja verkottumistapahtumien muodossa. Keväällä 2008 käynnistyi MindClub-seminaarisarja, jota jatketaan vuonna 2009 alustavasti neljän tapaamisen muodossa. Kuten aikaisemminkin, alustusten teemat valitaan saatujen ehdotusten perusteella, ja tapahtumat suunnataan teemakohtaisesti alan yritysten edustajille. Vuoden 2009 aikana vastaavanlaisia tapahtumia järjestetään myös laajemmalle kohderyhmälle, tavoitteena rakentaa luovien alojen yrityskehittämisen toimijaverkoston Vaasan alueella.

Tämän lisäksi tullaan järjestämään myös tarkemmin eri aloille suunnattuja tapahtumia, joissa esitellään ajankohtaisia hankkeita yhteistyössä ko. alojen etujärjestöjen sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Vuoden 2009 aikana tarkoitus on lähestyä myös muita luovia toimialoja. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi Armada-hankkeen (rahoitushakemus opetusministeriön käsittelyssä) markkinoinnin yhteydessä. Luoville toimialoille tullaan tarjoamaan Jalostamo-toimintaa esimerkiksi Diges ry:n ja aluekeskusohjelman kulttuuriverkoston kanssa. Media-alan yritystoiminnan ja tutkimustoiminnan yhteistyötä kehitetään yhdessä Vaasan korkeakoulukonsortion mediatutkijaryhmä Medusan kanssa. Toiminnasta tiedotetaan digibusiness.fi-sivuston ja sen alueellisen osion kautta, seminaarien ja tapahtumien yhteydessä, uutiskirjeiden sekä yritys kohtaisten tapaamisten muodossa.

6*. T&K –yhteistyön kehittäminen Vaasan korkeakoulukonsortiossa – painopisteinä hyvinvointipalveluiden ala

Vaasan korkeakoulukonsortio sekä Vaasan tiedepuisto

Vaasan korkeakoulukonsortio on Vaasassa toimivien yliopistojen (VY, ÅA, Hanken, HY, Muova) ja ammattikorkeakoulujen (VAMK, Novia) yhteistyöfoorumi, jonka painopistealueena on alueellisen innovaatiojärjestelmän ja vuorovaikutuksen kehittäminen. Tavoitetta edistetään vahvistamalla alueellista tutkimus- ja koulutusjärjestelmää sekä kehittämällä Vaasan tiedepuistoa. Konsortion vision mukaisesti ”Vaasan korkeakoulukonsortio on kansainvälisesti arvostettu, yhteiskuntaan ja sen kulttuuriin vahvasti vaikuttava, innovatiivinen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen keskittymä tekniikan, kaupan, median ja *hyvinvointipalveluiden* aloilla.” Konsortion toimintalinjat määrittellään konsortion aluestrategiassa.

Konsortion ja tiedepuiston yhtenä keskeisenä tehtävänä on lisätä korkeakoulujen sekä alueen toimijoiden ja elinkeinoelämän välistä vuorovaikutusta. Konkreettisenä tavoitteena on tuoda korkeakoulujen monipuolinen osaaminen alueen eri toimijoille ja tukea tätä kautta alueen liiketoimintaa sekä julkisen sektorin toimintaa. Haettavalla rahoituksella (Vaasan seudun aluekeskusohjelma 2009) halutaan edistää ko. vuorovaikutusta erityisesti hyvinvointipalveluiden alalla edistäen näin konkreettisella tasolla konsortion aluestrategian tavoitteita ja sen yhtä keskeistä painopistealaa - hyvinvointipalveluita.

Tutkimusyhteistyö konsortiossa

Alueellisen toiminnan kehittäminen tarkoittaa laajaa yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa sekä tietoisuuden lisäämistä korkeakoulu-yhteistyöstä uusien ideoiden ja innovatiivisten projektien aloittamiseksi. Konsortiotuominnalla on keskeinen rooli Vaasan osaamisperustan vahvistamisessa ja alueen kehittämisessä, konsortion avulla vastataan osin niihin tarpeisiin, joita Vaasan seudun korkeakouluille asetetaan. Yhtenä tärkeänä ja keskeisenä muotona ovat yhteistyöhankkeet keskeisillä tutkimusaloilla. Vuosien 2007 ja 2008 aikana konsortion puitteissa on vauhditettu ja vauhditetaan parhaillaan konsortion korkeakoulujen yhteistyöhön perustuvia kehittämistoimia energian, median ja liiketalouden aloilla. Hyvinvointipalveluiden alaa konsortion korkeakoulut tukevat mm. sosiaali-, terveys-, opettaja- sekä humanistisen alan koulutuksellaan. Konsortioyhteistyön osalta hyvinvointipalveluiden alan kehittämis- ja tutkimustyö on kuitenkin vielä käynnistämättä. Vuoden 2009 aikana konsortion tavoitteena on painottaa hyvinvointipalveluiden alaa ottaen huomioon tiedepuistikonteksti sekä poikkitieteellisyys ja yrittäjyyteen liittyvät teemat.

Konsortion korkeakoulujen yhteistyöhön perustuva hanke hyvinvointipalveluiden alalla

Vuoden 2009 aikana tavoitteena on panostaa hyvinvointipalveluiden alaan ottaen huomioon alueella jo käynnissä oleva hanketoiminta, konkreettisenä esimerkkinä BoWer (Botnia Welfare - Coalition for Research and Knowledge). Käytännössä tavoitteena on rakentaa t&k-hanke (Tykes tai Tekes) yhdessä konsortion, tiedepuiston sekä BoWerin toimijoiden kesken. Suunniteltava t&k-hanke keskittyy hyvinvointialan yritysten laatu puolen kehittämiseen sekä ko. yrityksille tarjottavan tuotteen luomiseen. Hankevalmistelun lisäksi kartoitetaan mahdollisuudet konsortion poikkitieteellisille t&k-hankkeille siten, että painopistealana on hyvinvointipalveluiden ala, mutta pääfokus kuitenkin poikkitieteellisyyden kartoittamisessa. Kolmantena toimenpiteenä hankkeessa teetetään selvitys markkinoilla olevista ohjelmistotarjoajista sekä ohjelmistojen soveltuvuudesta hoiva-alan eri osapuolille. Kehittämisorganisaatioille saadaan näin tärkeää pohjatietoa, jota voidaan hyödyntää hoiva-alan yrityksissä.

Suunnitellun hankkeen yhteistyötahoina toimivat konsortion korkeakoulut (VY, ÅA, Hanken, VAMK, Novia, HY, Muova) sekä Vaasan tiedepuisto. Myös muut yhteistyömahdollisuudet (esim. Uumaja) kartoitetaan. Hankkeella tulee olemaan tiivis yhteys BoWeriin ja sen yhteistyöverkostoon sekä VASEKin henkilöresurssiin hyvinvointialalla. VASEK on lisäksi mukana AKO:n kansallisessa hyvinvointialan verkostossa, yhteistyö myös tämän verkoston kanssa tulee olemaan tiivistä.

7. Venealan kehittäminen yhteistyössä Kokkolan-Pietarsaaren seutujen kanssa

Vaasan seutu on jo usean vuoden ajan osallistunut aluekeskusohjelman puitteissa ja erillisrahoituksin moniin venealan kehittämistoimenpiteisiin yhdessä Pietarsaaren ja Kokkolan seutujen kanssa. Vaasan seudulla venealan kehittämisen painopisteena on alueella toimivien venevalmistajien lisäksi erityisesti alaan liittyvän monipuolisen alihankintatoiminnan vahvistaminen ja verkottaminen lähiseutujen venevalmistajien kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa yritystason aktiivointi- ja neuvontatoimia erityyppisissä asioissa ja uusien kontaktien luomiseksi. Yksi Vaasan seudulle tärkeä osa-alue on niin ikään toimialaan liittyvän kaupan vahvistaminen. Tältä osin paikallisesti käynnistettyjä ja aktivoituja toimenpiteitä, kuten alan messutoiminta, verkottuminen venevalmistajien ja tavarantoimittajien kanssa sekä yhteiset viestintätoimet, jatketaan myös vuonna 2009. VASEK toimii paikallisena aktivaattorina ja tiedonvälittäjänä erilaisten toimialaan liittyvien asioiden ja tapahtumien osalta, KETEK Marine puolestaan vastaa ostopalveluperiaatteella yhdessä Pietarsaaren- ja Kokkolanseutujen kanssa linjatun kokonaisuuden toteutuksesta. Vaasan seudun osalta toimitaan lisäksi yhteistyössä osaamiskeskusohjelman meriklusterin kanssa, jonka kautta rajapintaa on mm. laivateollisuuden alihankintoihin, tuotekehitykseen sekä metallialan osaamiseen veneteollisuudessa.

Venealan kehittämiseksi on valmisteltu yhteinen Kokkolan, Pietarsaaren ja Vaasan seudut kattava toimintasuunnitelma, jonka tavoitteet vuodelle 2009 ovat seuraavat:

1. POHJANMAAN VENEKLUSTERIN MARKKINOINTI

1.1 Osallistutaan Pohjanmaan veneklusterin Helsingin kansainvälisillä Vene-Båt-10 venemessuilla (valmistellaan 2009, messut 2010 alussa) tapahtuvan yhteisesiintymisen organisointiin.

1.2 Markkinoidaan seutukuntia, luodaan toimintaedellytyksiä ja asiakassuhteita alueelle syntyville tai etabloituville avainosaamisaloja edustaville yrityksille. Näitä aloja ovat mm. design, teollinen muotoilu, tekninen suunnittelu, 3D-mallinnus, laminointi ja sisustuspuuosien valmistus.

- Toiminnalla tuetaan ensisijaisesti Kokkolan Marin Gate- ja Pietarsaaren BTC- venetuotantokeskusten, sekä Vaasan seutukunnasta olevien venealan klusteriin kuuluvien yritysten kehittymistä
- Tuetaan myös pieniä alihankintayrityksiä uusien asiakassuhteiden luomisessa, tuotteiden ja palvelujen kehittämisessä sekä uuden liiketoiminnan luomisessa.
- Lisätään yhteistyötä muiden toimialojen ja klustereiden kanssa järjestämällä aktiivista benchmarking ja fact finding -toimintaa

2. TUOTANTOTEKNOLOGIAN KEHITTÄMINEN

2.1 Aktivoidaan yrityksiä hyödyntämään Tekesin Veneteknologiaohjelmaa ja TUPAS-palvelurahoitusta

2.2 Pyritään nostamaan klusterin yritysten tuotekehitysosaamisen, tuotantoteknologian ja tuotteiden tasoa:

- Aktivoimalla uusien teknologioiden ja materiaalien käyttöönottoa
- Rakentamalla yrityskohtaisia kehittämishankkeita uusien menetelmien kehittämiseksi, implementoimiseksi ja henkilöstön osaamistason nostamiseksi
- Järjestämällä yhteisiä fact-finding matkoja
- Erityisinä painopisteinä ovat teollinen muotoilu, robotti- ja automaatiotekniikka, suljetut laminointimenetelmät, tietokoneavusteiset 3D-suunnittelu ja valmistusmenetelmät, komposiittimateriaalit, sopimusvalmistus, brändien rakennus ja tuotannon lay-out suunnittelu

2.3 Selvitetään muiden toimialojen teknologioiden, materiaalien, menetelmien, alihankkijoiden hyödyntämismahdollisuuksia venealan tuotantoprosesseissa.

3. KOULUTUS JA INFORMAATIOTOIMINTA

- Toimitetaan vuoden aikana yksi Ostrobotnian BoatBuilder- julkaisu
- Järjestetään yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa lehdistövierailuja venealan yrityksiin
- Päivitetään Pohjanmaan veneklusteria esittelevä esite klusterin Venemessuilla tapahtuvaa markkinointia varten

4. UUSIEN MARKKINOIDEN KARTOITUS

- Kartoitetaan Pohjanmaan Veneklusterin yrityksiä palvelevia uusia markkina-alueita mm. Välimeren ja Gulfin alueelta
- Selvitetään uusien markkinoiden saavuttamisen edellyttämät alueen venevalmistajia koskevat tuotesopeutusvaatimukset ja kehittämistarpeet

5. KOKO-OHJELMAKAUTEEN VALMISTAUTUMINEN

Suunnitellaan ja valmistaudutaan KOKO-ohjelmakauden puitteissa tapahtuvaan Veneklusterin kehittämistoimintaan

6. KLUSTERIN OSAAMISPERUSTAN JA RAKENTEIDEN VAHVISTAMINEN:

Pyritään luomaan yritysten liiketoiminnan ja tuotteiden kehittämistä palveleva kehityspalvelukonsepti sekä -ympäristö

8. Hyvinvointi- ja palvelualan yrittäjyyden edistäminen Vaasan seudulla

Hyvinvointi- ja palvelualalla on edessä merkittäviä rakenteellisia muutoksia lähivuosina. Nämä on huomioitu Vaasan seudulla laadituissa kehittämisstrategioissa. Hyvinvointialan osalta keskeisessä asemassa on alaan liittyvän yrittäjyyden edistäminen, jossa aluekeskusohjelman piiriin kuuluu erityisesti tiedon hankinta ja levitys nykyisille ja aloittaville yrityksille, erilaisten seminaarien ja muiden tilaisuuksien järjestäminen sekä alaan liittyvien yritysälähtöisten kehittämishankkeiden valmistelu ja koordinointi. Vaasan seutu on liittynyt 2008 mukaan AKOn hyvinvointiverkostoon, jonka tavoitteena on mm. hyvien käytäntöjen ja hankkeiden kokemusten vaihto.

Vuoden 2009 tavoitteita ovat:

- VASEKIn kautta ollaan aktiivisesti mukana hyvinvointialan hankkeiden valmistelussa sekä kootaan tietoja alan toimijoista yhteyshenkilöineen ja lista alan käynnissä olevista ja muista suunnitteilla olevista hankkeista sekä sparrataan yksittäisiä yrityksiä mahdollisuuksista tiiviissä yhteistyössä mm. BOWER-hankkeen (Botnia Welfare, Coalition for Research and Knowledge) kanssa. Hanke on laaja toimijoiden yhteistyökokonaisuus, joka painottuu hyvinvointialan kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävään tutkimukseen, koulutukseen, arviointiin ja kehittämiseen. Osallistutaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Tekesin Innovaatiot sosiaali- ja terveystaloustieteiden tutkimusohjelmaan liittyvään alueelliseen hankevalmisteluun
- toimitaan tiiviissä yhteistyössä Vaasan korkeakoulukonsortion hyvinvointialan yksiköiden ja kehittäjien kanssa (vrt. toimenpidekokonaisuus 6)
- käynnistetään ja aktivoidaan toimenpiteitä hyvinvointialan opiskelijoiden yrittäjyyskasvatuksessa. Tähän liittyvät mm. Vaasan Tiedepuistohankkeen esihautomotoiminta sekä ammattikorkeakoulujen Medibothnia-konsepti ja maakunnan kattava Yrittäjyyskasvatus Pohjanmaalla -koordinoitihanke
- VASEK ja sen yhteydessä toimiva Uusyrityskeskus Startia vahvistavat hyvinvointialan yrittäjyyteen liittyvää neuvontapalvelua. VASEK rekrytoi oman yritysneuvojan alkuvuodesta 2009 vastaamaan Vaasan seudun AKOn hyvinvointialan kehittämiskokonaisuuden toteuttamisesta ja toimialaan liittyvästä yritysneuvonnasta. Tässä kohderyhmänä ovat aikuiset alan ammattilaiset, joilla halua ja kykyä yrittäjyyteen sekä olemassa olevat yksittäiset yritykset ja yritysryhmien yhteistyön lisäämiseen tähtäävät toimet sekä konseptisuunnittelu palvelutarjonnan kehittämiseksi sekä määrällisesti että laadullisesti. Yritystason kehittämisen osalta tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös Vaasan seudun alueella toimivat kaksi LEADER-ryhmää, joilla hyvinvointiala on yksi yritystukien kohdentamisen painopisteala
- hankitaan ja ylläpidetään tarvittavaa tilasto- ja muuta tutkimustietoa hyvinvointi- ja palvelualan rakennemuutoksista ja trendeistä
- kehitetään sähköisiä työkaluja eri toimijoiden käyttöön ja yrityspalvelujen ja tuotteiden saavutettavuuden kehittämiseksi sekä em. tilasto-, trendi- ym. aineiston ylläpitämiseksi sekä alan toimijoiden ja toiminnan esittelemiseksi. Selvitetään mahdollista liittymistä olemassa olevaan hyvän käytännön Klemmari-konseptiin, joka on hyvinvointi- ja kotipalvelualueilla toimivien yritysten internetpohjainen palvelutarjonta-alusta. Tässä yhteydessä huomioidaan myös palvelutarjonta ruotsin kielellä
- edistetään palvelusetelijärjestelmän laajempaa käyttöönottoa Vaasan seudulla
- osallistutaan aktiivisesti valtakunnallisen AKO-hyvinvointiverkoston toimintaan
- valmistellaan KOKO-ohjelman käynnistymiseen liittyviä toimenpiteitä toimialan osalta

9*. PK-yritysten kansainvälistymisen edistäminen Vaasan seudulla sekä ulkomaisten investointien houkuttelu

Vaasan seutu on monilla mittareilla yksi Suomen kansainvälisimmistä seuduista. Esimerkiksi Vaasassa metalli- ja energiateollisuuden laajasta tuotannosta 70% menee vientimarkkinoille kaikkiin maanosiin. VASEK jatkaa kansainvälistymispalveluiden jatkokehittämistä vuoden 2009 aikana. Kohderyhmänä tulee olemaan pääsääntöisesti pk-sektorin yritykset Vaasanseudulla.

Vienti- ja ulkomaanetablointien neuvonnan työkalujen ja toiminnan kehittäminen yhteistyössä Viexpon kanssa -fact finding, vientivalmiusanalyysit, riskien hallinta, partnerhaku ym palveluiden tuottaminen

Invest In toiminnan strukturointi

- pro-aktiivisen toiminnan keskittäminen Ruotsiin ja Saksaan, reaktiivinen toiminta tarpeiden mukaisesti, jossa painopiste Euroopan alueella, Kiinassa, Venäjällä ja Pohjois-Amerikassa
- Invest-In Pohjanmaan toimintaryhmän toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen
- toiminnan tehostaminen limittämällä sen seutumarkkinointiin (mm. WasaWorks-hanke), logistiikkakeskustyyöhön sekä omistaja- ja sukupolvenvaihdostoimintaan.

Muu kansainvälinen neuvonta

- tuontineuvonta ja uusyrityskeskuspalveluiden kehittäminen ulkomaalaisille yrittäjille
- toimitilojen kartoitus ja valmiuksien kehittäminen yritysetablointeihin liittyen

Verkostoyhteistyön kehittäminen

- verkostojen ja varsinkin kauppakamareiden hyödyntäminen, esim. Suomalais-Saksalainen kauppakamari, Suomalais-Ruotsalainen kauppakamari, Suomalais-Venäläinen kauppakamari, jne.

-tiivistynyt yhteistyö paikallisten ja kansallisten toimijoiden kanssa, esim. IIF ja FINPRO ja SEKES r.y.

Viestinnän kehittäminen

-kansainvälistymiseen liittyvät esitteet seudullisten vahvuuksien kommunikoimiseksi ulkomaalaisille sijoittajille
-messu- ja tapahtumamarkkinoinnille kehitetään markkinointituotteet englanniksi ja mahdollisesti myös saksaksi.

Kansainvälistymistapahtumat

Osallistuminen pro-aktiivisesti ja reaktiivisesti seuraaviin messuihin ja tapahtumiin:

Enertec, Leipzig, 01/ 2009 (factfinding, matchmaking)

Green Days, Bryssel, 06/ 2009 (julkinen promotointi)

Miljöteknik, Göteborg, 10/ 2009 (näytteilleasettaja)

Entsorga, Köln, 10/ 2009 (näytteilleasettaja).

10*. Vaasan seudun elinkeinostrategian toteuttaminen, seutuyhteistyö ja hankevalmistelu

Vaasan seudun elinkeinostrategian toteuttaminen jatkuu vuonna 2009 jo olemassa olevien strategioiden (Vaasan seudun strategia, Vaasan seudun innovaatiostrategia, seudun kuntien palvelustrategia, Seutu-YPP, Vaasan kaupungin elinkeinopoliittinen ohjelma, Suurten kaupunkiseutujen politiikkakokonaisuus) mukaisten hankkeiden valmistelulla, seudulliseen yhteistyöhön liittyvien seminaarien ja muiden tapahtumien järjestämisellä, päätöksenteon tueksi tarvittavan tiedon hankkimisella sekä kaikki osapuolet huomioivalla viestinnällä. Työssä noudatettavien strategioiden joukossa on vuonna 2009 uutena myös laadittavana oleva Vaasan kaupungin matkailustrategia 2009–2015. Keskeisten yrityspalvelutoimijoiden välinen sopimus Seutu-YPP uudistetaan vuoden aikana vastaamaan viimeaikaisten organisaatiomuutosten vaikutuksia. Uusi sopimus korostaa jatkossakin yhden luukun periaatetta ja yrityspalvelukentän ja asiakkaan välisen rajapinnan selkeyttä. Vuonna 2008 käyttöön otetun Yritystulkki-järjestelmän osalta organisoidaan myös ruotsinkielinen versio yhteistyössä palveluntarjoajan ja maan kaksikielisten alueiden kanssa. Vuonna 2009 analysoidaan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti ohjelma-alueen vahvuudet ja kehittämistarpeet KOKOn käynnistymistä silmällä pitäen. Tämä toteutuu analysoimalla aluekeskusohjelman roolia suhteessa muihin alueen kehittämäväliseisiin, maakunnallisiin strategioihin ja meneillään oleviin hankkeisiin.

Viestinnän ja päätöksenteon tueksi päivitetään vuonna 2008 koottu ja analysoitu tilasto- ja esittelyaineisto Vaasan seudusta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Ennakointityö jatkuu osallistumisella mm. Ennakointiohjelman 2008–2011 työryhmään ja toimenpiteissä mukana olemisella yhdessä Pohjanmaan liiton, TE-keskuksen ja muiden sidosryhmien kanssa. Vuoden 2009 toukokuussa järjestetään jälleen huippuseminaari Future Workshop, jonka formaattia uudistetaan keräämään entistäkin enemmän seudullisesta yhteistyöstä ja elinkeinoelämän kehityksestä kiinnostunutta osallistujakuntaa. Seudun sisäisen yhteistyön lisäksi keskeisellä sijalla on hyvän yhteistyön jatkaminen naapuriseutujen kanssa, osallistuminen Pohjanmaan liiton maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2010-2013 valmisteluun sekä verkottuminen kansallisesti mm. AKO-verkoston kautta.

Vaasan seudun verkostoitumisesta

Vaasan seutu on verkostoitunut laajasti sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Aluekeskusohjelmaan liittyen seutu on mukana hyvinvointiverkostossa ja kulttuuriverkostossa, sekä osallistuu luonnollisesti suurten kaupunkiseutujen yhteistyöhön. Aluekeskusohjelman toimenpiteiden osalta harjoitetaan käytännön tason yhteistyötä ainakin Pietarsaaren seudun, Kokkolan seudun, Suupohjan rannikkoseudun sekä Kauhajoen seudun kanssa.

2. Maakunnan toteuttamissuunnitelmaan sisältyvät aluekeskusohjelman hankkeet.

Pohjanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2009-2010 on hyväksytty maakuntahallituksessa 20.10.2008. Toteuttamissuunnitelmaan sisältyvät Vaasan seudun aluekeskusohjelman toimenpidekokonaisuuksien tavoitteet seuraavasti:

1. Vaasan seudun energiaklusterin viestinnän tehostaminen ja paikallinen kehittämiskumppanuus, s.5, 12, 18, 21, 44, 51.
2. KIBS (Knowledge Intensive Business Services / Osaamisintensiivisten yrityspalveluiden kehittäminen), s. 5, 13, 15, 17, 35.

3. Puutaloteollisuuden ja sen alihankintaverkoston kehittäminen, s. 15, 39.
4. Logistiikan kehittäminen, s. 6, 12, 19-21, 23, 33, 40, 41.
5. Media-alan ja luovien alojen kehittäminen, s. 12, 15, 18.
6. T&K –yhteistyön kehittäminen Vaasan korkeakoulukonsortiossa – painopisteenä hyvinvointipalveluiden ala, s. 11, 13, 14, 35.
7. Venealan kehittäminen yhteistyössä Kokkolan-Pietarsaaren seutujen kanssa s.5, 15.
8. Hyvinvointi- ja palvelualan yrittäjyyden edistäminen Vaasan seudulla, s. 7, 13, 15, 23, 24, 26, 27, 35, 45.
9. PK-yritysten kansainvälistymisen edistäminen Vaasan seudulla sekä ulkomaisten investointien houkuttelu, s.11, 15.
10. Vaasan seudun elinkeinostrategian toteuttaminen, seutuyhteistyö ja hankevalmistelu s. 15.